

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător – R. Pulbere

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – A. Danilov, I. Secrieru, G. Dașchevici

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău, judecători – I. Secrieru, Iu. Cotruță, V. Mihaila

DECIZIE

30 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Irina Zaharova, prin intermediul avocatului Nicolae Daniliuc,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Irina Zaharova împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a plângerii,

împotriva încheierii din 16 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Irina Zaharova, prin intermediul avocatului Nicolae Daniliuc, împotriva hotărârii din 16 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

a c o n s t a t a t :

La 22 aprilie 2019, avocatul Nicolae Daniliuc, în interesele Irinei Zaharova, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, solicitând repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a plângerii.

În motivarea acțiunii reprezentantul reclamantului a indicat că, la 15 mai 2018, Irina Zaharova a depus o plângere judecătorului de instrucție al Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, împotriva unei ordonanțe de refuz în pornirea urmăririi penale, care, deși în temeiul art. 313 din Codul de procedură penală urma a fi examinată în termen de 10 zile, a fost examinată tocmai la data de 18 decembrie 2018, adică peste 21,5 termene legale stabilite.

Astfel, odată ce a fost încălcat dreptul reclamantei de a-i fi examinată plângerea în termenul prevăzut de lege, acesteia i-au fost cauzate daune morale.

În conformitate cu art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 1, 6, 41 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și libertăților

Fundamentale, art. 1 Protocolului 1 la CEDO, art. 11, 14 din Codul civil și Legea nr.87/21/04.2011, reprezentantul reclamantei a solicitat constatarea faptului încălcării dreptului Irinei Zaharova la judecarea în termenul legal al plângerii din 15 mai 2018 și încasarea din bugetul de stat în beneficiul ultimei a prejudiciului moral în mărime de 650000,00 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 6000,00 lei.

Prin hotărârea din 16 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată înaintată de Irina Zaharova împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a plângerii, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Irina Zaharova, fiind menținută hotărârea din 16 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 13 decembrie 2019, Irina Zaharova, prin intermediul avocatului Nicolae Daniliuc, a contestat cu recurs decizia din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 19 februarie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost considerat inadmisibil recursul declarat de Irina Zaharova, prin intermediul avocatului Nicolae Daniliuc.

La 02 martie 2020, Irina Zaharova, prin intermediul avocatului Nicolae Daniliuc, a înaintat o cerere de revizuire împotriva hotărârii din 16 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 16 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Irina Zaharova, prin intermediul avocatului Nicolae Daniliuc, împotriva hotărârii din 16 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Împotriva încheierii din 16 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, Irina Zaharova, prin intermediul avocatului Nicolae Daniliuc, a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate, examinarea cererii de revizuire și casarea hotărârii din 16 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului, a indicat că nu este de acord cu soluția Curții de Apel Chișinău. Suplimentar a reiterat argumente identice celor din cererea de revizuire, expunându-se în mod repetat asupra fondului cauzei și axându-se asupra nemulțumirii sale asupra activității întregului sistem judecătoresc din Republica Moldova.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Irina Zaharova, prin intermediul avocatului Nicolae Daniliuc, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea contestată cu recurs a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 16 iunie 2020, fiind expediată pentru cunoștință recurentei și avocatului acesteia la 24 iunie 2020 (f.d. 115). Astfel, ținând cont de faptul că la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul

recepționării încheierii de către recurentă, iar cererea de recurs a fost înregistrată la 30 iunie 2020 (f.d. 116-122), Colegiul consideră că aceasta a fost depusă în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că, prin încheierea din 16 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Irina Zaharova, prin intermediul avocatului Nicolae Daniliuc, împotriva hotărârii din 16 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea soluției, Curtea de Apel Chișinău a indicat că cererea de revizuire este formulată în lipsa temeiurilor legale prevăzute pentru exercitarea căii de atac – revizuirea, ceea ce denotă caracterul abuziv al acesteia.

În conformitate cu art. 449 din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Verificând motivele recursului prin prisma prevederilor citate, Colegiul constată că cererea de recurs este neîntemeiată.

Astfel, circumstanțele de fapt, invocate de Irina Zaharova în cererea de revizuire, nu pot fi reținute, or, la caz, revizuenta consideră drept temei al revizuirii Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 39 din 08 iunie 2019, prin care a fost adoptată

Declarația cu privire la recunoașterea caracterului captiv al statului Republica Moldova.

În speță, se constată că cererea de revizuire a Irinei Zaharova a fost întemeiată pe art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Reieșind din norma citată, Colegiul ține să atragă atenția asupra faptului că circumstanțele nou-descoperite, sunt totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost și nici nu au putut fi cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii și au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

În așa mod, pentru a invoca temeiul indicat în cererea de revizuire, este necesar ca circumstanța nouă să îndeplinească o condiție esențială – să existe anterior pronunțării hotărârii, dar revizuentului să îi devină cunoscută ulterior.

Este de menționat faptul că Irina Zaharova nu a indicat în cererea sa de revizuire care sunt acele circumstanțe nou-descoperite și când anume i-au devenit cunoscute acesteia, pentru a justifica existența temeiului revizuirii deciziei prevăzută la art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă. Or, simpla trimitere la Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 39 din 08 iunie 2019, fără a indica în ce mod aceasta ar fi influențat soluțiile instanțelor pe marginea prezentului litigiu, nu constituie un temei pentru admiterea cererii de revizuire.

Sub acest aspect, Colegiul reține că, încheierea din 16 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău este legală și întemeiată, corect constatându-se faptul că, revizuirea este o cale de atac de retractare care presupune redeschiderea procedurilor judiciare în privința unei cauze civile. Aceasta nu presupune rejudecarea cauzei în mod implicit, ci doar ca efect al admiterii cererii de revizuire, ceea ce prezumă existența temeiurilor în acest sens. De altfel, poate avea loc o ingerință asupra securității raportului juridic. Pe când în speță, cererea de revizuire nu întrunește condițiile necesare de a fi examinată, prin prisma prevederilor prevăzute de Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă (art. 446-453).

Din această perspectivă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, admiterea cererii de recurs a Irinei Zaharova ar conduce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Prin urmare, din considerentele menționate și ținând cont de faptul că motivele invocate de recurentă sunt declarative și neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de recurs și de a menține încheierea din 16 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Irina Zaharova, prin intermediul avocatului Nicolae Daniliuc.

Se menține încheierea din 16 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Irina Zaharova împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a plângerii.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru